

iveten for, at de kunde være komne til at nyde godt af denne Afsløsningsmaade. Men dertil kommer, at den Afsløsningsmaade, det ærede Medlem foreslaar, er i Strid med hele den Lovgivning, der har fundet Sted her i Kongeriget i denne Henseende, ligesom den ogsaa i og for sig er i høi Grad ubillig. Det er jo dog klart, at, naar man saaledes lægger 10 Mar til Grund, vil det være i høi Grad tilfældigt, hvilke Ydelsler der i den Tid have fundet Sted. Det herov paa den Færd, der har været vist fra Tiendetagerens Side. Har Tiendetageren været meget velvillig, saa have Beboerne maaffet ydet meget Lidt, meget Mindre end man med Ret og Billighed kan kræve af dem, naar Tienden skal gaa over til at blive en fast Afgift. Har Tiendetageren derimod været meget streng — har han f. Ex. solgt sin Tiende paa Roden ved Auktion —, saa kan den foreslaaede Fremgangsmaade blive overordentlig byrdefuld for de vedkommende Tiendeydere; den Gunst, man maaffet paa det ene Sted kan indrømme Tiendeyderne, vil man altsaa paa et andet Sted se forvandelt til en stor Skade for dem, saa at Foranstaltningen der kun bliver til Gavn for Tiendetageren. Saaledes er netop Forholdet i disse Distrikter: der er Egne, hvor Tiendetagerne have været meget velvillige, og hvor Beboerne derfor med Glæde vilde hilse en Bestemmelse som denne; men der er ogsaa Egne, hvor Tiendetagerne have været meget strenge, og hvor Beboerne selvfølgelig ikke kunne ønske en saadan Bestemmelse, som derimod maas ønskes meget af Tiendetageren. Det er ganske vist, at for Bastrup Distrikts Vedkommende ønsket Beboerne, at denne Bestemmelse maa blive tagen, men derimod i flere Sogne paa Grø er det Tiendetagerne, der ønsket den; thi der have de igjennem en lang Række af Mar solgt Tienden ved Auktion til meget høie Priser, saa at Kommissionerne der vistnok derefter maatte sætte Tienden høiere, end hvis man blev staaende ved Lovforslagets Bestemmelser. Men at gaa en Vej, der rammer saa ulige og saa ubilligt, kunne vi ikke paa nogen Maade tilraade Thinget. Det ærede Medlem har dernæst henvist til, at en lignende Fremgangsmaade er fulgt i Loven af 26de Marts 1870 om Afsløsnin-

gen af Rvægtende og Smaarebsel. Men for det Første angaar det Forhold af meget mindre Betydning end det, der her er Tale om, og dernæst er den omtalte Lov endnu ikke kommen til Udførelse i de paagældende Distrikter, og det er vel muligt, at, naar det først sker, da vil selv den ærede Rigsdagsmands Dom om den blive en noget anden, end den er i dette Dieblif. Idetmindste naar man ser hen til de Erfaringer, der ere blevne gjorte i Kongeriget med Hensyn til Gjennemførelsen af den tilsvarende Lov af 19de Februar 1861, tror jeg at kunne sige, at der dengang reiste sig saa mange og saa store Klager over den Lovs Gjennemførelse, at man ikke skal fristes til at gaa videre ad denne Vej. Men hertil kommer jo endnu, at det er i høi Grad usikkert, om den foreslaaede Fremgangsmaade kan gennemføres; thi hvilken Sikkerhed have vi for, at der virkelig haves nogenlunde paalidelige Vidnesbyrd om, hvad der er svaret i disse 10 Mar? Det ærede Medlem lægger endog disse 10 Mar tilbage i Tiden, idet de skulde begynde med 1857. Det gaar dog virkelig ikke an at overdrage til Kommissioner at afløse efter 10 Mars Gjennemsnit, naar vi ikke have Visshed for, at det, vi paalægge dem, kan gennemføres. Vi vide jo, at der ikke er nogen som helst Bestemmelse hverken for Tiendetagerne eller for Tiendeyderne, at de skulde blot opskrive end sige saaledes, at der ikke kan finde Modsigelse Sted, hvad der er svaret i de foregaaende Mar. Det er altsaa meget muligt, ja, det er saa at sige afgjort, at man ikke kan saa den fornødne Sikkerhed tilstede. Naar dette nu er saa, naar altsaa det Hele bliver henvist i heldigste Fald til en enkelt Optegnelse, som man ikke har Midler til at kontrollere eller maaffet endog til et rent løst Skjøn, saa er det jo dog aldeles urigtigt at paalægge Kommissionerne og gennem dem de vedkommende Parter at rette sig derefter. Den ærede Rigsdagsmand har ogsaa selv følt Banffelighederne, idet han for at formindste de Ulemper, der kunde flyde deraf, har foreslaaet, at Sættelsen ikke skal ske for hver enkelt Tiendeyder, saaledes som Tiendekommissionerne ellers gjøre, men derimod for det hele Sogn under Et, hvorpaa Kommissionen skal fordele